

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 9 kwietnia 2010 r.

w sprawie ustawy o utworzeniu Akademii Sztuki w Szczecinie

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 18 marca 2010 r. ustawy o utworzeniu Akademii Sztuki w Szczecinie, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w ust. 1 po wyrazach "Tworzy się" dodaje się wyrazy "z dniem 1 września 2010 r.";
- 2) w art. 4:
 - a) w ust. 2 wyrazy "30 września 2010 r." zastępuje się wyrazami "1 września 2010 r.",
 - b) w ust. 3 wyrazy "1 października 2010 r." zastępuje się wyrazami "1 września 2010 r.";
- 3) w art. 4 w ust. 2 po wyrazach "Edukacji Muzycznej" dodaje się wyraz "Filii";
- 4) w art. 5 w ust. 1 wyraz "wyposaża" zastępuje się wyrazem "wyposaży";
- 5) w art. 6 w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyrazy "2010" zastępuje się wyrazami "2010 r.";
- 6) w art. 6 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego" zastępuje się wyrazami "Uniwersytetu Szczecińskiego zatrudnieni w Katedrze Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego";

- 7) w art. 6 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "Edukacji Artystycznej" zastępuje się wyrazami "edukacji artystycznej";
- 8) w art. 6 w ust. 1 w pkt 2 i 4 skreśla się wyrazy ", po wyrażeniu woli,";
- 9) w art. 6 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
"3) słuchacze studiów podyplomowych – muzyka, prowadzonych na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego stają się słuchaczami studiów podyplomowych o tej samej nazwie w Akademii;"
- 10) w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy "kierunki prowadzone przez Katedrę Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego" zastępuje się wyrazami "kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej prowadzony przez Wydział Humanistyczny";
- 11) w art. 6:
 - a) w ust. 1 w pkt 4 skreśla się zdanie drugie,
 - b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Rekrutacja w Akademii na poszczególne kierunki studiów w roku akademickim 2010/2011 odbywa się według zasad określonych w odpowiednich uchwałach senatów Akademii Muzycznej w Poznaniu i Uniwersytetu Szczecińskiego.";
- 12) w art. 6
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Wydział Edukacji Muzycznej Filii w Szczecinie Akademii Muzycznej w Poznaniu staje się podstawową jednostką organizacyjną Akademii.",
 - b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
"2a. Katedra Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego staje się jednostką organizacyjną wydziału, o którym mowa w ust. 2.",
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Wydział, o którym mowa w ust. 2, zachowuje uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia w zakresie, w jakim te uprawnienia posiadał przed dniem utworzenia Akademii.";

- 13) w art. 6 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
"4. Organy jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 1, stają się organami jednostek organizacyjnych Akademii.";
- 14) w art. 7 w ust. 1 wyrazy "Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego" zastępuje się wyrazami "przedstawiciele Wydziału Humanistycznego do Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego zatrudnieni w Katedrze Edukacji Artystycznej";
- 15) w art. 8 wyrazy "dziekanów i rad wydziałów" zastępuje się wyrazami "dziekana i rady wydziału".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2010 r. Senat rozpatrzył ustawę o utworzeniu Akademii Sztuki w Szczecinie i uchwalił do niej 15 poprawek.

Przyjmując poprawki nr 1 i 2 Senat uznał, iż różnicowanie terminu utworzenia uczelni oraz terminów następstw prawnych utworzenia nie znajduje uzasadnienia merytorycznego, co więcej będzie skutkowało wieloma problemami organizacyjnymi oraz wątpliwościami natury prawnej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 i art. 9 Akademia Sztuki ma być utworzona z dniem wejścia w życie rozpatrywanej ustawy (tj. po upływie 14-dniowego okresu *vacatio legis* ustawy). Natomiast zniesienie jednostek, na bazie których powstanie Akademia nastąpi 30 września 2010 r., przejęcie zobowiązań i praw dotyczących Wydziału Edukacji Muzycznej Filii w Szczecinie - 1 października 2010 r., "przejęcie" pracowników, studentów i słuchaczy - 1 września 2010 r., zaś wybory do senatu uczelni i rad wydziałów oraz wybory dziekanów zostaną przeprowadzone do dnia 30 września 2010 r. W dotychczasowej praktyce tworzenia uczelni ustawodawca przewidywał, co do zasady, iż utworzenie uczelni i jego skutki dla innych podmiotów następować będą w tym samym terminie (np. z dniem 1 września 2005 r. utworzono Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, z tym dniem zniesiono Akademię Bydgoską, przeniesiono pracowników i studentów Akademii oraz nastąpiło przejęcie praw i zobowiązań). Analizowana ustawa powoduje sytuacje, w których np. pomiędzy 1 a 30 września 2010 r. Wydział Edukacji Muzycznej szczecińskiej Filii Akademii Muzycznej, będzie istniał nie mając ani pracowników, ani studentów czy słuchaczy. Co więcej z art. 4 ust. 3 można wnosić, iż w tym okresie będą mogły powstawać prawa i zobowiązania, które dotyczą znoszonego Wydziału. Ponadto od dnia utworzenia uczelni Wydział i Katedra, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, staną się jednostkami organizacyjnymi Akademii. Trudno sobie wyobrazić, że do dnia 30 września będą one jednocześnie jednostkami organizacyjnymi dwóch uczelni. Różne daty utworzenia uczelni oraz zniesienia jednostek organizacyjnych powodują *de facto* wewnętrzną sprzeczność ustawy. Z punktu widzenia przejrzystości regulacji ustawowej, szanując dotychczasową praktykę oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych skorelowano daty przytoczone w ustawie i przyjęto, iż utworzenie uczelni oraz jego skutki nastąpią 1 września 2010 r.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 sugeruje, iż Katedra Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego jest pracodawcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. Oczywiście pracodawcą jest nie Katedra,

ale Uniwersytet Szczeciński. Mając na względzie zapewnienie należytej precyzji języka prawnego Senat przyjął poprawkę nr 6.

Przepis art. 6 ust. 1 jest przepisem dostosowującym, którego celem jest rozstrzygnięcie kwestii o charakterze "osobowym", które powstają w związku ze zniesieniem jednostek organizacyjnych, na bazie których powstanie Akademia. Analogiczne przepisy ustawodawca zamieszcza we wszystkich ustawach, które tworzą nowe uczelnie na bazie innych podmiotów. Analizowana ustawa zmienia jednak dotychczasową praktykę w zakresie tego rodzaju przepisów poprzez wskazanie, iż w odniesieniu do pewnych osób skutek przewidziany przepisem dostosowującym nastąpi dopiero po wyrażeniu woli przez zainteresowaną osobę. Jak się wydaje dodanie tych wyrazów w trakcie prac w Sejmie wynika z troski o to, aby nikt nie był zmuszony przez ustawodawcę do kontynuowania nauki w nowo utworzonej uczelni. Niemniej dodane wyrazy mogą w przyszłości powodować wątpliwości interpretacyjne, w szczególności w zakresie skutku niewyrażenia woli (pojawia się np. pytanie czy osoba, która nie złoży oświadczenia pozostaje studentem/słuchaczem uczelni macierzystej?), co może być powodem sporów między uczelniami macierzystymi, Akademią oraz osobami, o których mowa w przepisach dostosowujących. Zdaniem Senatu cel przyświecający ustawodawcy jest dostatecznie realizowany przez inne przepisy systemu prawnego. Nie budzi bowiem wątpliwości fakt, że każdy student (słuchacz), któremu nie odpowiada uczelnia, na której studiuje może ją zmienić albo zrezygnować ze studiowania. Mając to na względzie Senat uznał za konieczne wyeliminowanie z przepisów dostosowujących wyrazów, które naruszają istotę tych przepisów i uchwalił poprawkę nr 8.

Uwzględniając, iż szczeciński Wydział Edukacji Muzycznej Filii Akademii Muzycznej w Poznaniu nie prowadzi studiów podyplomowych i kursów doszkalających (wynika to z informacji zamieszczonych na stronie internetowej Akademii Muzycznej w Poznaniu) przepis art. 6 ust. 1 pkt 3 w części dotyczącej Wydziału Edukacji Muzycznej jest zbędny. Ponadto, z formalnego punktu widzenia Katedra Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego nie prowadzi studiów podyplomowych (studia podyplomowe – muzyka prowadzone są formalnie przez Wydział Humanistyczny). Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego nie prowadzi również kursów doszkalających w zakresie sztuki. Biorąc pod uwagę powyższe fakty przyjęto poprawkę nr 9.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym uprawnienie do prowadzenia kierunku studiów mają tylko podstawowe jednostki organizacyjne uczelni, czyli wydziały lub inne jednostki, którym statut uczelni nadał status "podstawowej jednostki

organizacyjnej". Statut Uniwersytetu Szczecińskiego¹ w § 9 ust. 1 przewiduje, że podstawową jednostką organizacyjną uczelni jest wydział (zgodnie z § 10 ust. 2 nazwy wydziałów określone są w załączniku nr 2 do statutu). Statut przewiduje i inne jednostki, ale nie wymienia ich nazw własnych, a także – i przede wszystkim – nie nadaje im statusu podstawowych jednostek organizacyjnych. Oznacza to, że studia prowadzi Wydział Nauk Humanistycznych, a nie Katedra Edukacji Artystycznej. Wynika to również z oceny kształcenia dokonanej na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, przez Państwową Komisję Akredytacyjną. W dniu 2 września 2009 r. przyznała ona ocenę *warunkową* dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* (na obu stopniach kształcenia) prowadzonego przez Wydział Nauk Humanistycznych. Senat uwzględnił te fakty w przepisie dostosowującym art. 6 ust. 1 pkt 4 (poprawka nr 10). Konieczność dokonania zmian w tym zakresie uzasadnia również treść art. 6 ust. 1 pkt 2.

Ponadto kierując się Zasadami techniki prawodawczej dotyczącymi budowy przepisów zawierających wyliczenie (§ 56 Zasad techniki prawodawczej) oraz oznaczania przepisów ustawy (§ 55 Zasad techniki prawodawczej) uznano, iż myśl ustawodawcy sformułowana w art. 6 ust. 1 pkt 4 zdanie drugie powinna być przeniesiona do osobnej jednostki redakcyjnej. Senat proponuje umieszczenie tego przepisu w strukturze art. 6 po ust. 1 (poprawka nr 11).

W związku z uwagami dotyczącymi prowadzenia kierunków studiów poczynionymi wyżej, uznano iż w art. 6 ust. 3 ustawodawca nie powinien sugerować, iż stosowne uprawnienia zachowa (a może nabędzie?) Katedra Edukacji Artystycznej. Z systemowego punktu widzenia Katedra będzie uczestniczyć w prowadzeniu studiów, jako jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej, jaką będzie Wydział Edukacji Muzycznej. Potwierdza to również interpretacja art. 6 ust. 2 rozpatrzonej ustawy, z którego wynika, iż status "podstawowej jednostki organizacyjnej" uzyska tylko Wydział Edukacji Muzycznej Filii w Szczecinie Akademii Muzycznej w Poznaniu. Ustawodawca nie podnosi bowiem rangi Katedry poprzez uznanie jej za podstawową jednostkę organizacyjną Akademii. Wydział Edukacji Muzycznej, jak i Katedra Edukacji Artystycznej "prowadzą" (w znaczeniu praktycznym) studia na tym samym kierunku tj. edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. W związku z tym, Senat przesądził poprawką nr 12, iż Katedra stanie się jednostką organizacyjną Wydziału, a uprawnienia do prowadzenia studiów na dotychczas prowadzonym kierunku zachowa wyłącznie Wydział.

¹ Zob. http://usfiles.us.szc.pl/pliki/plik_1244553767.doc.

Problemem jest również to, iż ustawodawca nie odpowiada na pytanie, kto będzie stał na czele Wydziału i Katedry od dnia utworzenia Akademii do dnia 30 września 2010 r. Żaden przepis ustawy nie przesądza bowiem, iż na czele tych jednostek organizacyjnych będą stały ich dotychczasowe władze. Mając na uwadze usunięcie oczywistej luki w ustawie przyjęto poprawkę nr 13.

Przepis art. 7 określa skład Senatu Akademii do dnia wyboru nowego składu w trybie i na zasadach określonych w art. 8 rozpatrzonej ustawy. W związku z tą regulacją nasuwało się pytanie, co ustawodawca rozumie pod pojęciem "dotychczasowi przedstawiciele Katedry Edukacji Artystycznej Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego". Uznano, iż chodzi tu o przedstawicieli Katedry Edukacji Artystycznej w Senacie Uniwersytetu Szczecińskiego. Przyjmując tę interpretację należy mieć jednak na względzie, iż Statut Uniwersytetu Szczecińskiego nie przewiduje przedstawicieli Katedry Edukacji Artystycznej w Senacie Uniwersytetu. W skład Senatu wchodzi bowiem przedstawiciele Wydziału Humanistycznego. Oczywiście może się zdarzyć, iż przedstawicielem Wydziału Humanistycznego w Senacie jest osoba zatrudniona w Katedrze. Dążąc do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych przyjęto poprawkę nr 14.

Mając na względzie, iż w dniu utworzenia Akademia będzie miała tylko jeden wydział, fakt ten – zdaniem Senatu – powinien znaleźć odzwierciedlenie w art. 8, tzn. przepis ten powinien stanowić o dziekanie i radzie wydziału. Zmiana taka uzasadniona jest również techniką formułowania norm prawnych. W przepisie nie powinno się używać liczby mnogiej dla określenia klasy adresatów, bowiem wskazując w nim klasę w liczbie pojedynczej i tak odnosimy go do całej klasy². Co więcej treść przepisu w brzmieniu uchwalonym przez Sejm może być interpretowana, jako nałożenie na właściwego ministra obowiązku utworzenia nowych jednostek organizacyjnych Akademii. Mając na względzie wyeliminowanie możliwych wątpliwości interpretacyjnych uchwalono poprawkę nr 15.

Poprawki nr 3 – 5 i 7 mają charakter redakcyjny.

² Zob. S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2004, s. 277.